Põlva valla noortevolikogu põhimäärus, muudatusettepanekud peale I lugemist

Säte noortevolikogu põhimääruse eelnõus	**Esitatud muudatusettepanek**	**Komisjoni seisukoht**
§ 1 lg 5	Asendada „vähemalt 4 päeva“ sõnadega „vähemalt 7 päeva“. *Põhjendus:* Noorsootöö seaduse § 9 lõige 5 nõuab, et volikogu edastaks noortevolikogule taotluse korral istungite päevakordade projektid ja noori puudutavad eelnõud enne istungit. 4 päeva on praktikas liiga lühike aeg sisuliseks tutvumiseks ja seisukoha kujundamiseks.	Ei toeta muudatusettepanekut. Volikogu materjalid edastatakse noortevolikogule samal ajal kui volikogule sest praktikas volikogust varasem edastamine keeruline. Noortevolikogu saab oma töökorraldust planeerida selliselt, et kui volikogu korralised istungid toimuvad üldjuhul kord kuus neljapäeviti ning istungi materjalid edastatakse istungile eelneva nädala reedel, toimub noortevolikogu koosolek samal nädalal enne volikogu istungit.
§ 1	Lisada uus lõige: „Volikogu ja vallavalitsus konsulteerivad noortevolikoguga valla noorsootöö kavandamisel, teostamisel ja hindamisel.“ *Põhjendus:* Noorsootöö seaduse § 8 lõige 4 paneb volikogule selge kohustuse konsulteerida noortevolikoguga (kui see on moodustatud) noorsootöö kavandamisel, teostamisel ja hindamisel. See kohustus tuleks põhimääruses selgelt kajastada.	Komisjon, kuulates ära komisjoni koosolekul noorte seisukoha, ei toeta muudatusettepanekut. Noorte soov on, et neid kaasataks laiemalt kui ainult noorsotöö küsimustes. Volikogu kohustus konsulteerida noortevolikoguga on noorsootöö seaduses juba sätestatud, määrusesse lisamine oleks dubleerimine. Noorsootööseadus ei sätesta sellist kohustust vallavalitsusele.
§ 4	Muuta lõige 1 ja jätta välja motivatsioonikirja nõue. Uus sõnastus: „(1) Noortevolikogusse saab kandideerida noor noorsootöö seaduse § 3 tähenduses (7–26-aastane), kes on valimisaasta 1. septembri seisuga: 1. kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Põlva vald; või 2. kes õpib valimiste ajal Põlva valla üldhariduskoolis; või 3. kes töötab valimiste ajal Põlva vallas.“	Komisjon toetab muudatusettepanekut osaliselt. Komisjon ei toeta motivatsioonikirja väljajätmist. Komisjonipoolne muudatusettepaneku sõnastus § 4 lõike 1 kohta on: Noortevolikogu liikmeks kandideerimiseks peab noor olema 14–26-aastane ning vastama valimisaasta 1. septembri seisuga vähemalt ühele järgmistest tingimustest: 1) noore elukoht on rahvastikuregistri andmetel Põlva vald; 2) noor õpib Põlva valla üldhariduskoolis;

	Põhjendus: Noorsootöö seaduse § 3 defineerib noore kui 7–26-aastase isiku. § 9 lõige 2 sätestab, et noortevolikogu valitakse valla noorte poolt. Seetõttu tuleb kandideerimisõigus viia kooskõlla seaduse vanusepiiriga ning piirata see praeguse seosega vallaga. Minevikuline seos („on omandanud“) ei taga, et isik on valimiste ajal Põlva valla noor. Motivatsioonikirja kohustus ei tulene seadusest ega ole vabade valimiste jaoks vajalik.	3) noor töötab Põlva vallas.
§ 5	Viia hääletamisõigus kooskõlla § 4-ga (sama vanus ja samad seosed vallaga). *Põhjendus:* Noorsootöö seaduse § 9 lõige 2 nõuab, et noortevolikogu valitakse demokraatlikul teel valla noorte poolt. Kandideerimis- ja hääletamisõigus peavad olema samad, et valimised oleksid ühetaolised ja et vältida vastuolu seaduse mõttega.	Komisjon toetab muudatusettepanekut osaliselt. Komisjonipoolne muudatusettepaneku sõnastus § 5 lõike 1 kohtsa on: Noortevolikogu valimistel on hääletamisõigus 14–26-aastasel noorel, kes vastab valimisaasta 1. septembri seisuga vähemalt ühele järgmistest tingimustest: 1) noore elukoht on rahvastikuregistri andmetel Põlva vald; 2) noor õpib Põlva valla üldhariduskoolis; 3) noor töötab Põlva vallas.
§ 8	Jätta välja lõike 1 punkt 3 („saada igakülgset informatsiooni…“) ja punkt 6 („arvata välja liikmeid“). Ülejäänud punktid nummerdada ümber. *Põhjendus:* Volikogu ja vallavalitsuse õigusaktidega tutvumise õigus tuleneb juba kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest. Eraldi ebamäärane õigus „igakülgsele informatsioonile liikmetelt“ ei ole vajalik. Väljaarvamise õigus on subjektiivne ega tulene noorsootöö seadusest. Noortevolikogu on demokraatlikult valitud osaluskogu, mille liikmete volitused peaksid lõppema objektiivsetel alustel.	Komisjon toetab muudatusettepanekut.

§ 9 lg 4	Asendada lõige 4 järgmise sõnastusega: „(4) Noortevolikogu liikme volitused lõpevad: 1. volituste tähtaja saabumisel; 2. isikliku kirjaliku avalduse alusel; 3. kui liige ei vasta enam §-s 4 sätestatud tingimustele; 4. kui liige on puudunud põhjuseta kolmelt järjestikuselt üldkoosolekult. Volituste lõppemisel kutsutakse asendusliige valimistulemuste järjestuse alusel.“ *Põhjendus:* Noorsootöö seadus ei anna noortevolikogule õigust liiget subjektiivse otsusega välja arvata. Analoogselt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega, kus volikogu liikme volitused lõpevad seaduses sätestatud objektiivsetel alustel, peaks ka noortevolikogu liikme volitused lõppema ainult selgelt määratletud juhtudel.	Komisjon toetab muudatusettepanekut osaliselt, kuid ei näe vajadust sõnastada ümber § 9 lg 4. Liikme volituste lõppemised on reguleeritud juba teistes määruse §-des. Antud säte (§ 9 lg 4) reguleerib seda, kes peab arvestust noortevolikogu liikmete üle ning kuidas toimub n-ö asendusliikme määramine.
§ 9 lg 2		Kui § 12 lg 1 p 6 jätta välja, tuleks täiendada § 9 lõiget 2 ning sõnastada: (2) Noortevolikogu liikmed valitakse kaheks aastaks, välja arvatud esimese koosseisu liikmed, kelle valimise aeg erineb edaspidi kehtivast korraliste valimiste ajast. Noortevolikogu liikme volitused algavad valimistulemuste kinnitamisest ja lõpevad uue noortevolikogu koosseisu valimistulemuste kinnitamisega või ennetähtaegselt järgmistel juhtudel: 1) noortevolikogu liige esitab kirjaliku avalduse noortevolikogu liikme kohalt tagasiastumiseks; 2) noortevolikogu liige on puudunud kolmelt järjestikuselt koosolekult sellest eelnevalt ette teatamata.
§ 10	Jätta kogu paragrahv (vabaliikmed) välja. *Põhjendus:* Noorsootöö seaduse § 9 kohaselt on noortevolikogu demokraatlikult valitud noorte osaluskogu. Vabaliikme staatus loob valimata	Komisjon toetab muudatusettepanekut.

	paralleelse liikmeskonna, mida seadus ei tunne ja mis ajab valitud liikmeskonna mõiste segaseks.	
§ 12	Jätta välja lõike 1 punkt 6 (ettepanek väljaarvamiseks). Muuta punkt 7 sõnastust: „avaldada umbusaldust noortevolikogu esimehele või aseesimehele“. Ülejäänud punktid nummerdada ümber. *Põhjendus:* Ettepanek liikme väljaarvamiseks ja liikme umbusaldamine võimaldaksid subjektiivset sekkumist valitud liikme volitustesse. See ei ole kooskõlas noorsootöö seaduse § 9 lõikega 2, mis eeldab demokraatlikku valimist. Esimehe ja aseesimehe umbusaldamine jääb alles, kuna nende ametikoht on valitud ja nende vabastamine on juba §-s 13 reguleeritud.	Komisjon toetab muudatusettepanekut.
§ 13 lg 6 p 2	Täiendada sõnastust: „osaleb sõnaõigusega vallavolikogu komisjonide ja vallavolikogu istungitel noori puudutavate küsimuste arutelul.“ *Põhjendus:* Noorsootöö seaduse § 9 lõige 5 ja § 8 lõige 4 eeldavad noortevolikogu kaasamist noori puudutavatesse küsimustesse. Sõnaõigus ainult kutse alusel jätab kaasamise volikogu suva järgi. Täpsustus tagab esimehele võimaluse noori puudutavate eelnõude arutelul kaasa rääkida.	Komisjon ei toeta ettepanekut. On seotud taas küsimusega, et noorte soov on osaleda laiemalt kui ainult otseselt noori puudutavates küsimustes. Keegi peaks siis ikkagi justkui valima, mis puudutab noori ja mis mitte. Noored on teinud ettepanekud ka valla põhimääruse muutmiseks nii, et noortevolikogu esimehele edastatakse volikogu istungi kutse ja teave komisjonide koosolekute toimumisest võimalusega osaleda ka komisjonide koosolekutel.
§ 16	Viia kooskõlla § 4 muudatustega (vanus 7–26, eemaldada „on omandanud“ ja motivatsioonikiri). *Põhjendus:* Esimese koosseisu valimised peavad toimuma samadel alustel kui korralised valimised, et tagada kooskõla noorsootöö seaduse § 9 lõikega 2.	Komisjon toetab muudatusettepanekut osaliselt. Komisjon soovib, vastu tulles noortele kes on praegu noortevolikogu algatust eest vedanud, võimaldada esimeste valimiste puhul laiemat kandideerimisõigust. Komisjoni muudatusettepanek § 16 lõike 2 ja lõike 5 kohta on:

		(2) Noortevolikogu liikmeks kandideerimiseks peab noor olema 14–26-aastane ning vastama 1. jaanuari 2027 seisuga vähemalt ühele järgmistest tingimustest: 1) noore elukoht on rahvastikuregistri andmetel Põlva vald; 2) noor õpib Põlva valla üldhariduskoolis või on omandanud põhi-või keskhariduse Põlva vallas; 3) noor töötab Põlva vallas. (5) Noortevolikogu valimistel on hääletamisõigus 14–26-aastasel noorel, kes vastab ~~valimisaasta~~ 1. jaanuari 2027 seisuga vähemalt ühele järgmistest tingimustest: 1) noore elukoht on rahvastikuregistri andmetel Põlva vald; 2) noor õpib Põlva valla üldhariduskoolis; 3) noor töötab Põlva vallas.
		Kasutada kogu määruses terminit noortevolikogu „koosolek“, mitte noortevolikogu „üldkoosolek“.